

Όνομα πρακτικής:
**Εθνική Στρατηγική
κατά της Διαφθοράς**

Κατηγορία πρακτικής:

- Για μία κουλτούρα κατά της απάτης
- Μοντέλα καθοδήγησης και προτύπων

Επαφή:

- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- [Ιστότοπος](#)
- [Σύνδεσμος προς την αγγλική έκδοση της ΕΣΚΔ](#)
- [Email](#)

Χώρα: **Ρουμανία**

Κίνδυνοι απάτης που αντιμετωπίζονται

- Άλλοι

Πλαίσιο και στόχοι

Η ρουμανική κυβέρνηση ψήφισε την Εθνική της Στρατηγική κατά της Διαφθοράς (ΕΣΚΔ) για την περίοδο 2016-2020 το 2016 (Hotărârea Guvernului, αρ. 583/2016).

Η ΕΣΚΔ απαντά στις απαιτήσεις των άρθρων 310 και 325 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή για την καταπολέμηση της απάτης και των τυχόν παράνομων πράξεων που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Τα Κράτη Μέλη απαιτείται να λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης όταν αυτή αφορά οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης, όταν αυτή αφορά τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα. Οι αρμόδιες αρχές των Κρατών Μελών οφείλουν να παραμένουν σε στενό συντονισμό μεταξύ τους.

Η τρέχουσα ΕΣΚΔ της Ρουμανίας βασίζεται στις ΕΣΚΔ προηγούμενων περιόδων, με την πρώτη ΕΣΚΔ να δημοσιεύεται για την περίοδο 2001-2004.

Σκοπός της ΕΣΚΔ 2016-2020 είναι η προώθηση της ακεραιότητας κατά την εφαρμογή του νομικού και θεσμικού πλαισίου με σκοπό την πρόληψη της διαφθοράς στη Ρουμανία.

Διακρίνεται από άλλες τέτοιες στρατηγικές μέσω του καθορισμού πολύ λεπτομερών και απτών στόχων και προθεσμιών και ενός μηχανισμού παρακολούθησης που ελοπτεύεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης (ΥΔ).

Περιγραφή της πρακτικής

Η ΕΣΚΔ συντάχθηκε μετά από μια περίπλοκη διαδικασία δημόσιων διαβουλεύσεων, όπου συμμετείχαν περίπου 90 οντότητες από την κοινωνία των πολιτών, δημόσιους οργανισμούς, ιδιωτικές εταιρείες και επιχειρηματικές ενώσεις. Η διαδικασία καθοδηγούνταν από το ΥΔ και διήρκεσε περίπου 6 μήνες. Η στρατηγική εγκρίθηκε με κανονιστική πράξη και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ρουμανίας.

Η ΕΣΚΔ μετρά συνολικά 45 σελίδες ακολουθώντας την ακόλουθη δομή:

1. Εισαγωγή
2. Αξίες και αρχές
3. Απαιτούμενο πλαίσιο για την εφαρμογή της ΕΣΚΔ
4. Πεδίο εφαρμογής, ομάδα στόχος και προτεινόμενη προσέγγιση
5. Προβλεπόμενος αντίκτυπος
6. Γενικοί και ειδικοί στόχοι και κύριες δράσεις
7. Νομικές επιπτώσεις
8. Επιπτώσεις στον προϋπολογισμό
9. Συντονισμός της εφαρμογής και της παρακολούθησης της στρατηγικής

Η στρατηγική συμπληρώνεται από 4 παραρτήματα:

- Σύνολα δεικτών απόδοσης για τους στόχους, κινδύνων που σχετίζονται με τους στόχους και πηγών για την επαλήθευση της υλοποίησης των στόχων
- Κατάλογος των προληπτικών μέτρων, των αντίστοιχων νομοθετικών πράξεων και των δεικτών αξιολόγησης
- Κατάλογος πληροφοριών που πρέπει να δημοσιεύονται από δημόσιες αρχές/θεσμούς για λόγους διαφάνειας
- Κατάλογος πληροφοριών που πρέπει να δημοσιεύονται από κρατικές επιχειρήσεις για λόγους διαφάνειας

Προκειμένου να προσδιοριστούν οι βασικοί τομείς δράσης για την περίοδο 2016-2020, οι αρμόδιοι για την ανάπτυξη της στρατηγικής ανέλυσαν την τρέχουσα κατάσταση στη χώρα, χρησιμοποιώντας κυρίως:

- Τον μηχανισμό συνεργασίας και επαλήθευσης (ΜΣΕ).
- Αναφορές GRECO
- Εκθέσεις ΟΟΣΑ
- Την έκθεση Έθνη σε Μετάβαση
- Την Έκθεση της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς
- Συμπεράσματα από τις επισκέψεις αξιολόγησης κατά την προηγούμενη ΕΣΚΔ 2012-2015 (αξιολογήθηκαν 17 κεντρικά ιδρύματα, καθώς και 66 οντότητες από την τοπική δημόσια διοίκηση)
- Ορθές πρακτικές που εντοπίστηκαν σε σχέση με την εφαρμογή της προηγούμενης ΕΣΚΔ
- Αποτελέσματα από την ανεξάρτητη αξιολόγηση της εφαρμογής της προηγούμενης ΕΣΚΔ
- Άλλες εθνικές και διατομεακές πολιτικές που υπάρχουν, π.χ. την Εθνική Αμυντική Πολιτική 2015-2019, που ορίζει τη διαφθορά ως έναν σημαντικό κίνδυνο, τη Στρατηγική για την Ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης, τη Στρατηγική για την Ανάπτυξη της Δικαιοσύνης ως Δημόσια Υπηρεσία, την Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις, την Εθνική Στρατηγική για την Ανταγωνιστικότητα και την Εθνική Στρατηγική 2020 για μια Ψηφιακή Ατζέντα για τη Ρουμανία.

Επιπλέον, η απόδοση της Ρουμανίας αξιολογήθηκε με διαφορετικούς δείκτες και έρευνες και συγκρίθηκε με τον μέσο όρο της ΕΕ, κυρίως με τη χρήση:

- του Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς
- του Παγκόσμιου Βαρόμετρου Διαφθοράς
- του Δείκτη Οικονομικής Ελευθερίας
- του Ευρωβαρομέτρου
- του Δείκτη Δημόσιας Ακεραιότητας
- του Δείκτη Κινδύνου Διαφθοράς

Προκειμένου να συμπληρώσουν τα μέσα επιστημονικής έρευνας, το ΥΔ και οι Νομικές Σχολές των Πανεπιστημίων του Βουκουρεστίου και του Άμστερνταμ, με την υποστήριξη της Εθνικής Διεύθυνσης Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ΕΔΚΔ) και της Εισαγγελίας του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, διεξήγαγαν μελέτη σχετικά με τη διαφθορά. Στόχος της μελέτης ήταν η καλύτερη κατανόηση των αιτιών της διαφθοράς, καθώς και των προσωπικών και επαγγελματικών συνεπειών των καταδίκων για αδικήματα διαφθοράς. Ως εκ τούτου, η μελέτη αφορούσε άτομα που είχαν άμεση εμπειρία με το ρουμανικό νομικό σύστημα στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς και με άτομα που έχουν καταδικαστεί για αδικήματα διαφθοράς.

Με βάση τις πληροφορίες και τα στοιχεία των ερευνών που συγκεντρώθηκαν, η στρατηγική διατυπώνει σαφείς και μετρήσιμες προβλεπόμενες επιπτώσεις, π.χ.

- την επίτευξη του μέσου όρου της ΕΕ, όσον αφορά στην αντίληψη της διαφθοράς
- σημαντική μείωση, κατά τουλάχιστον 50%, των περιστατικών απάτης και διαφθοράς στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων και των περιστατικών ακεραιότητας στους αναγνωρισμένα ευάλωτους τομείς
- την εφαρμογή μέτρων πρόληψης κατά της διαφθοράς σε περισσότερο από το 80% των δημόσιων οργανισμών και δημόσιων επιχειρήσεων
- την προσχώρηση στη Σύμβαση του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας
- την προώθηση της εμπειρίας καταπολέμησης της διαφθοράς στη Ρουμανία σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο

Η στρατηγική περιγράφει με σαφήνεια το πλαίσιο που απαιτείται για την εφαρμογή της, συγκεκριμένα:

- νομοθετική και θεσμική σταθερότητα
- ανεξαρτησία ή, κατά περίπτωση, επιχειρησιακή αυτονομία των αρχών που είναι υπεύθυνες για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς
- υλοποίηση της ατζέντας ακεραιότητας στο ανώτατο εκτελεστικό επίπεδο
- διαφάνεια σχετικά με την εφαρμογή της ΕΣΚΔ
- μελέτες πάνω στον αντίκτυπο των αποφάσεων δημόσιας πολιτικής που ενδέχεται να επηρεάσουν τον επιχειρηματικό τομέα και να ξεκινήσουν έναν ανοιχτό διάλογο με τοπικές και ξένες εταιρείες
- κατανομή των κατάλληλων πόρων

Πυρήνα της στρατηγικής αποτελεί ο καθορισμός 6 γενικών στόχων που εμπεριέχουν 1-8 ειδικότερους στόχους. Οι στόχοι βασίζονται στην ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης στη χώρα.

Ένας διακριτός παράγοντας είναι πως για κάθε συγκεκριμένο στόχο, η ΕΣΚΔ απαριθμεί επίσης συγκεκριμένες, βασικές ενέργειες και τους αποδίδει έναν υπεύθυνο φορέα, καθορίζει μια προθεσμία και ορίζει έναν εκτιμώμενο προϋπολογισμό. Εάν οι συγκεκριμένοι στόχοι και δράσεις προέρχονται από συγκεκριμένες εκθέσεις, π.χ. μια έκθεση της GRECO, αυτοί επίσης παρουσιάζονται με λεπτομέρεια, για τη μέγιστη διαφάνεια.

Ένα παράδειγμα μιας τέτοιας ανάλυσης είναι:

Ο γενικός στόχος 3 - Ενίσχυση της ακεραιότητας, μείωση των τρωτών σημείων και των κινδύνων διαφθοράς σε τομείς προτεραιότητας και πεδία δραστηριότητας.

Ειδικός στόχος 3.4 - Αύξηση της ακεραιότητας, μείωση των τρωτών σημείων και των κινδύνων διαφθοράς στο δικαστικό σώμα

Κύριες δράσεις

1. Έγκριση και εφαρμογή ενός πολυετούς σχεδίου δράσης για την προώθηση της ακεραιότητας στη δικαιοσύνη,
2. Συμπλήρωση του Κώδικα δεοντολογίας για δικαστές και εισαγγελείς με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχει την κατάλληλη καθοδήγηση, ειδικά σε σχέση με συγκρούσεις συμφερόντων (π.χ. παραδείγματα, είδη), ασυμβατότητες και βοηθητικές δραστηριότητες, αμεροληψία και συναφείς τομείς (συμπεριλαμβανομένης ιδίως της αποδοχής δώρων και άλλων πλεονεκτημάτων, της συμπεριφοράς στην ιδιωτική ζωή) (σύσταση GRECO, τέταρτος γύρος αξιολόγησης – παρ. 97) και να διασφαλίσει τον διαχωρισμό των ηθικών ζητημάτων από τα πειθαρχικά ζητήματα,
3. Προσέγγιση των κινδύνων για την ακεραιότητα των δικαστών και των εισαγγελέων, ιδίως (i) αποδίδοντας στο Ανώτατο Συμβούλιο Δικαιοσύνης και στη Δικαστική Επιθεώρηση έναν πιο ενεργό ρόλο όσον αφορά στις αναλύσεις, τις πληροφορίες και τις συμβουλές και (ii) με την ενίσχυση του ρόλου και της αποτελεσματικότητας εκείνων που εκτελούν διευθυντικά καθήκοντα στην ηγεσία των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών, χωρίς να θίγεται η ανεξαρτησία των δικαστών και των εισαγγελέων (σύσταση GRECO, τέταρτος γύρος αξιολόγησης - παρ. 114),
4. Αύξηση των εγχειρημάτων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης πάνω στην ακεραιότητα και στα προληπτικά συστατικά μέρη των πολιτικών κατά της διαφθοράς, με τη συμπερίληψη σε αυτά των ασκούμενων δικαστών και εισαγγελέων (σύσταση GRECO, τέταρτος γύρος αξιολόγησης - παρ. 119).

Κύριες δράσεις	Αρμόδια όργανα	Καταληκτικές ημερομηνίες	Εκτιμώμενος προϋπολογισμός
1.		2017-2020	
2.	Ανώτατο Συμβούλιο Δικαιοσύνης (ΑΣΔ)	4ο τρίμηνο 2017	12.000.000 RON (περίπου 2,48 εκατ. ευρώ)
3.		2ο τρίμηνο 2017	
4.	ΑΣΔ και Εθνικό Ινστιτούτο Δικαιοσύνης	2ο τρίμηνο 2017	

(ΕΙΔ)

Ένα σύνολο δεικτών απόδοσης για κάθε στόχο περιγράφεται λεπτομερώς στο παράρτημα, επισημαίνοντας τους σχετικούς κινδύνους και κατονομάζοντας πηγές επαλήθευσης για την παρακολούθηση της εφαρμογής του. Για τους στόχους και τις κύριες δράσεις που αναφέρονται παραπάνω, οι δείκτες απόδοσης για την εφαρμογή του σημείου 4 είναι για παράδειγμα: ο αριθμός των εκπαιδευτικών συνεδριών, ο αριθμός συμμετεχόντων και ο αριθμός συμβούλων δεοντολογίας. Οι σχετικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν τη μη κατανομή των απαραίτητων πόρων και το χαμηλό επίπεδο συμμετοχής. Οι πηγές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επαλήθευση της εφαρμογής των κύριων δράσεων είναι οι ετήσιες εκθέσεις του ΑΣΔ και του ΕΙΔ.

Για να συμπληρώσει στους στόχους και τα μέτρα, το παράρτημα περιέχει επίσης έναν κατάλογο 12 προληπτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν από όλους τους οργανισμούς και συμπεριλαμβάνουν, για παράδειγμα: την ανάπτυξη ενός κώδικα δεοντολογίας, την εφαρμογή δηλώσεων δώρων, τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, τον διορισμό συμβούλων δεοντολογίας, τη διασφάλιση ασυμβατότητας των λειτουργιών, την εισαγωγή προστασίας των καταγγελλόντων και την επιβολή απαγορεύσεων μετά την απασχόληση.

Για λόγους διαφάνειας, δύο ακόμη παραρτήματα περιγράφουν λεπτομερώς τις πληροφορίες που πρέπει να δημοσιεύονται από τις δημόσιες αρχές/τους θεσμούς ή τις κρατικές επιχειρήσεις. Για τις αρχές και τους θεσμούς αυτό περιλαμβάνει π.χ. ετήσιες εκθέσεις, προϋπολογισμό, οργανωτικά διαγράμματα, έναν πλήρη κατάλογο ατόμων με διοικητική ιδιότητα και λεπτομέρειες σχετικά με αιτήματα για πληροφορίες δημοσίου ενδιαφέροντος. Για τις κρατικές επιχειρήσεις, ο κατάλογος περιλαμβάνει π.χ. ονόματα, βιογραφικά σημειώματα, τις πολιτικές σχέσεις και αμοιβές κάθε μέλους του διοικητικού συμβουλίου, τη γνωστοποίηση δαπανών και οφειλών σχετικών με το προσωπικό στον κρατικό προϋπολογισμό, εκθέσεις εξωτερικού ελέγχου και ετήσιες εκθέσεις.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι διαφορετικοί στόχοι, η ΕΣΚΔ απαριθμεί επίσης τις κύριες κανονιστικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων των νόμων, των διατάξεων και των κωδίκων δεοντολογίας που πρέπει να αλλάξουν ή νέων πράξεων που πρέπει να ψηφιστούν.

Η στρατηγική εκτιμά ότι κάθε δημόσιο ίδρυμα με τουλάχιστον 50 υπαλλήλους πρέπει να διαθέσει, κατά μέσο όρο, προϋπολογισμό περίπου 900.000 RON ετησίως (περίπου 200.000 ευρώ) για την εφαρμογή των μέτρων ΕΣΚΔ. Η χρηματοδότηση θα διασφαλιστεί από τους προϋπολογισμούς των θεσμών που συμμετέχουν στην εφαρμογή της ΕΣΚΔ, με τη δυνατότητα να καταφύγουν σε εξωτερικές πηγές, όπως το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τη Διοικητική Ικανότητα (POCA) 2014-2020. Από τα 478 έργα που χρηματοδοτήθηκαν από την POCA από την έναρξη του προγράμματος το 2014, 82 (περίπου 17%) αφορούν την ακεραιότητα, την ηθική, την πρόληψη της διαφθοράς και τη διαφάνεια, και ανέρχονται σε περίπου 70,9 εκατομμύρια ευρώ.

Η εφαρμογή της ΕΣΚΔ πραγματοποιείται υπό την εξουσία και τον συντονισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης που υποβάλλει την έκθεσή του στην Κυβέρνηση. Η υλοποίηση υποστηρίζεται από πλατφόρμες συνεργασίας που συναντώνται τουλάχιστον ανά διετία, συγκεντρώνοντας εκπροσώπους της κεντρικής ή τοπικής δημόσιας διοίκησης, καθώς και μέλη της επιχειρηματικής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών.

Το Τμήμα Πρόληψης Εγκλήματος εντός του ΥΔ φιλοξενεί την Τεχνική Γραμματεία της ΕΣΚΔ, που είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της ΕΣΚΔ και οι δραστηριότητες της οποίας περιλαμβάνουν:

- Ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης συμπεριλαμβανομένης της προόδου, των ελλειμάτων και των συστάσεων,
- Επιτόπιες αποστολές αξιολόγησης: το 2019, αξιολογήθηκαν 48 ιδρύματα σε κεντρικό επίπεδο μαζί με 90 οντότητες στην τοπική δημόσια διοίκηση,
- Κατάρτιση, παροχή συμβουλών από δημόσιους οργανισμούς σε θέματα ακεραιότητας και διάδοση των βέλτιστων πρακτικών,
- Διοργάνωση εκδηλώσεων κατά της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της ετήσιας διάσκεψης κατά της διαφθοράς,
- Τακτική σύγκληση των πλατφορμών συνεργασίας που αποτελούν τα πραγματικά όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΣΚΔ,
- Μεθοδολογική υποστήριξη (αξιολόγηση του κινδύνου διαφθοράς, αξιολόγηση περιστατικών εκ των υστέρων, εσωτερικός έλεγχος του συστήματος πρόληψης διαφθοράς στο επίπεδο όλων των

- δημόσιων αρχών),
- Δημιουργία ενός δείκτη για τη θεσμική ακεραιότητα,
- Διεξαγωγή δημοσκοπήσεων και ερευνών,

Οι εξωτερικοί αξιολογητές θα εισέλθουν επίσης σε σύμβαση για τη διενέργεια μίας εκ των υστέρων αξιολόγησης του αντικτύπου της ΕΣΚΔ, των πόρων που χρησιμοποιήθηκαν και της επίδρασης, της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας των παρεμβάσεων.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

- Ανάπτυξη της ΕΣΚΔ με βάση την αξιολόγηση των προηγούμενων ΕΣΚΔ, διεθνών μελετών, δεικτών και εθνικών ερευνών
- Ολιστική προσέγγιση του εγγράφου (απευθύνεται σε όλα τα δημόσια όργανα που εκπροσωπούν τις εκτελεστικές, νομοθετικές και δικαστικές αρχές, τις τοπικές δημόσιες διοικήσεις, τον επιχειρηματικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών)
- Σαφής περιγραφή των στόχων με συγκεκριμένα και λεπτομερή μέτρα, ορισμός των υπεύθυνων θεσμικών οργάνων, προθεσμίες και προϋπολογισμός
- Δείκτες απόδοσης για τους στόχους και πληροφορίες σχετικά με πηγές (π.χ. ιστοτόπους) για την παρακολούθηση της εφαρμογής
- Εκτενής κατάλογος προληπτικών μέτρων
- Απαιτείται ο ορισμός των νομικών αλλαγών
- Διαφάνεια σχετικά με τον απαιτούμενο προϋπολογισμό
- Μηχανισμός παρακολούθησης μέσω της τεχνικής γραμματείας της ΕΣΚΔ
- Μεθοδολογική υποστήριξη
- Πολλαπλοί ελεγκτικοί μηχανισμοί (ανεξάρτητος εξωτερικός έλεγχος, εσωτερικός έλεγχος, αποστολές αναθεώρησης από ομόλογους, ΜΣΕ)

Αποτελέσματα

Στον ιστότοπο της ΕΣΚΔ, μπορεί κανείς να βρει εξωτερικές εκθέσεις αξιολόγησης για διάφορα θεσμικά όργανα, υπουργεία, περιφερειακά συμβούλια, δήμους κ.λπ. Επιπλέον, εκεί δημοσιεύονται τακτικές εκθέσεις παρακολούθησης σχετικά με την εφαρμογή της ΕΣΚΔ.

Αυτό καταδεικνύει την υιοθέτηση της ΕΣΚΔ σε όλη τη χώρα και την ενδελεχή παρακολούθηση της εφαρμογής της από την Τεχνική Γραμματεία.

Η τελική απόφαση σχετικά με τα αποτελέσματα της ΕΣΚΔ μπορεί να ληφθεί μόνο στο τέλος της περιόδου εφαρμογής της. Ωστόσο, τόσο η λεπτομερής περιγραφή της στρατηγικής όσο και ο μηχανισμός παρακολούθησης υπόσχονται κάποιες προϋποθέσεις για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Κατ' αρχάς, η επιτυχημένη εφαρμογή απαιτεί μία ειδική γραμματεία. Η Τεχνική Γραμματεία της ΕΣΚΔ στελεχώνεται με 15 υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης και διαθέτει τους κατάλληλους πόρους για να χειριστεί την παρακολούθηση της στρατηγικής.

Περαιτέρω βασικοί παράγοντες επιτυχίας είναι:

- μια συνολική προσέγγιση που εγγυάται ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς έχουν λόγο στην εξέλιξη της στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και του επιχειρηματικού τομέα,
- μια πρακτική προσέγγιση, που να μεταφράζεται σε επιτόπιες αποστολές και στη συνεχή επαφή με εμπειρογνώμονες κατά της διαφθοράς στα δημόσια ιδρύματα,
- η αξιοποίηση των βέλτιστων πρακτικών που προέκυψαν από τις προηγούμενες ΕΣΚΔ (θεματικές αποστολές αξιολόγησης, πλατφόρμες συνεργασίας),
- ο ολιστικός χαρακτήρας, που απευθύνεται σε θεσμικά όργανα από όλες τις εξουσίες του κράτους: την εκτελεστική, τη δικαστική και τη νομοθετική,
- μία ισχυρή μεθοδολογία για την παρακολούθηση,
- η κατανομή πόρων,
- η σταδιακή ενίσχυση του αισθήματος ευθύνης στην ατζέντα της ακεραιότητας των ίδιων των θεσμικών οργάνων,
- η ισχυρή μεθοδολογική υποστήριξη.

Αντιμετώπιση προκλήσεων και διδάγματα

Η επιτυχής εφαρμογή της πρωτοβουλίας αντιμετώπισε προκλήσεις στο επίπεδο:

- της έλλειψης ομοιόμορφης πολιτικής βούλησης/στάσης στα ηγετικά κλιμάκια
- της έλλειψης νομοθετικής σταθερότητας και της συνεχούς υποστήριξης από το Κοινοβούλιο

Δυνατότητα μεταφοράς

Η διαδικασία διαβουλεύσεων που χρησιμοποιήθηκε, οι διάφορες πηγές έρευνας που εφαρμόστηκαν και ο ορισμός συγκεκριμένων βαθμίδων δράσης μεταφέρονται εύκολα σε άλλες χώρες.

Προκειμένου να παρακολουθεί την εφαρμογή της πρακτικής, θα πρέπει επίσης να δημιουργηθεί ένα όργανο εποπτείας παρόμοιο με την Τεχνική Γραμματεία της ΕΣΚΔ ή αυτή η εργασία να ανατεθεί σε έναν ήδη υπάρχοντα φορέα, π.χ. ΥΣΚΑ.